

Nepoznata zemlja

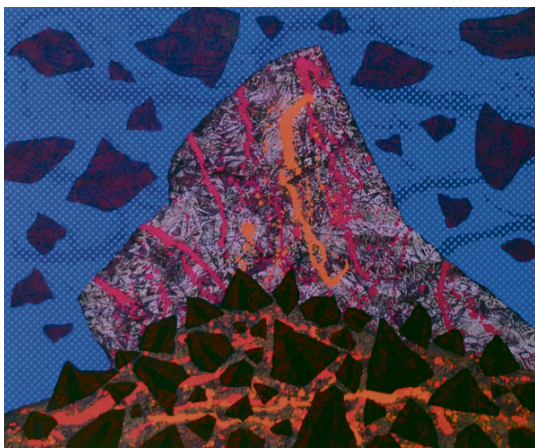
Netom je završena izložba Terra incognita Lukše Peka, rođenog 24. travnja 1941. Učio je od slikara Antuna Masle te slikara i povjesničara Koste Strajnića. Studirao je na Slikarskom odjelu Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, a za vrijeme studija se bavio i grafikom. Diplomirao je 1965. kod Otona Postružnika i Đure Tiljka te dobio nagradu ALU za grafiku. Izlagao je s kolegama Josipom Škerljom i Josipom Trostmanom, u Umjetničkoj galeriji u Dubrovniku, Poslijediplomski studij završio je kod Marijana Detonija. Do sada je priredio više od sedamdeset samostalnih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu te sudjelovao na više od dvjesto pedeset skupnih izložbi. Objavio je nekoliko pjesničko grafičkih mapa: *Vrt bez dobi* 1986., s književnikom Milanom Milišićem; *Kad su golubovi umirali*

1992., s književnikom Feđom Šehovićem i

Marin Držić – Lukša Peko

, u kojoj su objavljene njegove grafike i Držićeve pjesme. Dobitnikom je brojnih nagrada, te nositeljem državnog odličja Reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića (1996.). Živi i radi u Dubrovniku.

Donosimo, u skraćenom obliku, tekst o izložbi povjesničara umjetnosti Marina Ivanovića.

Znatiželja ili želja za otkrivanjem svijeta oko sebe inherentna je čovjekovoj prirodi i naizgled prisutna u svim životnim razdobljima: u ranoj dobi potrebno je upoznati neposredno okruženje i osnovu ljudsko ponašanje, a daljnji razvoj proširuje i produbljuje stečene interese. I društvo u cjelini, civilizacija kao teorijski konstrukt prošla je etape vlastitog razvoja i iz svake svladane teme trasirala nove putove: osnovno poznavanje fizikalnih zakona dovelo nas je do najsloženijih teorija kvantne mehanike, a spoznaja o postojanju stanice prethodila je svemu što danas donosi genetski inženjering. Beskrajno mnogo informacija, teorija i znanja akumulirali smo tijekom posljednjih stotina i tisuća godina zajedno. Svijet koji se radikalno mijenja u samo jednom ljudskom vijeku podjednako doprinosi čovjekovu nemiru i nestalnosti, kao i osjećanju povjerenja u razvijeni sustav koji štiti pojedinca. Ne baveći se mogućnostima zloupotrebe spoznaja do kojih kao društvo dolazimo niti etičkim implikacijama koje svaka od njih nosi, konstatirajmo tek kako i razvoj ima svoj razvoj s određenim početkom i krajem te kako je konačna spoznaja pojedinih fizikalnih pojava ne samo moguća nego i izvjesna, odnosno postoji mogućnost da će doći vrijeme kada će sva današnja pitanja dobiti svoje odgovore, a znatiželje će nestati... (...)

Pekova *Nepoznata zemlja* u svome latinskom nazivu nosi arhaičnost antičkih krnjih pretpostavki o svijetu, a one, baš zbog toga što su neutemeljene, pružaju širok prostor nagađanjima i maštarijama. S obzirom na zaštićenu plamenu gamu žutih i drvenih tonova te tamnih modrih valera možda je naznačio upravo prostor nepodnošljive ekvatorske vrućine u kojemu nijednom čovjeku nije dato živjeti. Niti nema figura na slikama ovog negostoljubivog kraja šiljatih i izlomljenih formi, a more koje okružuje otoke na nekim je slikama crno kao katran, gusto i mrtvo. Plošnost slikanja i lazurni nanosi boje u čistim tonovima pojačavaju dojam magičnoga i snovitoga, drugačijega od stvarnosti. Točkice koje slikar strpljivo slika jednu do druge ritmično palucaju u oku pormatrača, vibriraju kao što odsjaji fatamorgane trepere nad užarenom zemljom, a taj uzorak koji se ponavlja na velikom broju slika, inaugurira vrijeme kao važan element pri stjecanju doživljaja o krajoliku.